

Oponentský posudok

na odborné a vedecké práce

doc. PhDr. Petra Halamu, PhD.

v súvislosti so začatím konania na vymenovanie

za profesora

v odbore Všeobecná a experimentálna psychológia.

Doc. PhDr. Peter Halama, PhD. je nielen v našej, ale v príslušných reláciách aj v zahraničnej psychologickej obci známy ako kreatívny a iniciatívny rozvíjateľ problematiky psychológie osobnosti, zmyslu života, vzťahovej väzby a religiozity a spirituality vo vzťahu k osobnosti. Za významný medzník v jeho vedeckých aktivitách považujem monografiu autora Zmysel života z pohľadu psychológie (2007), ktorá ide v intenciách pozitívnej psychológie a kladie dôraz na pozitívne stránky a pozitívne aspekty fungovania človeka pri zdôraznení, že popri negatívnych psychologických (psychopatologických) javoch existujú aj salutogénne a provitálne činitele, ktoré sú zdravie podporujúce, udržiavajúce a posilňujúce.

Vo svojom posudku sa sústredím na posúdenie obsahu a kvality publikačných výstupov na jednej strane a výskumných a implementačných projektov na strane druhej.

Z publikačných výstupov sa jedná o 3 monografie, 9 kapitol vo vedeckých monografiách vydaných v zahraničných aj domácich vydavateľstvách, 29 vedeckých prác v zahraničných a domácich karentovaných časopisoch, 11 vedeckých prác v nekarentovaných časopisoch a 50 vedeckých prác v zborníkoch, spolu 145 publikovaných prác a na ne 359 ohlasov.

Z projektov sa autor ako hlavný národný riešiteľ, zodpovedný riešiteľ resp. zástupca zodpovedného riešiteľa a spoluriešiteľ v novom miléniu podieľal na 13 výskumných a grantových úlohách, predovšetkých v rámci VEGY a APVV.

Najprv k hlavným publikáciám, najmä k monografiám. Tri monografie (dve v spoluautorstve s L. Adamovovou a M. Strížencom a M. Hatokovou) ukazujú, že tematicky môžeme autorov záujem členiť do týchto troch oblastí:

1.oblasť: psychológia osobnosti a optimálne fungovanie osobnosti

Najvýznamnejším vedeckým prínosom autora sú výsledky dlhodobého skúmania psychologických aspektov prežívania zmyslu života a dôležitosti zmyslu života pre optimálne fungovanie človeka. Vysoko pozitívne hodnotím fakt, že na skúmanie prežívania zmyslu života autor vyvinul vlastné nástroje, ktoré sa stali metodologickými nástrojmi na skúmanie záležitostí spojených s optimálnym fungovaním aj v medzinárodnom kontexte. Spomeniem len Škálu životnej zmysluplnosti, ktorá sa používa nielen na Slovensku, ale, čo je cenné, aj v zahraničí (napr. v Poľsku).

2.oblasť: psychometria a teória psychodiagnostiky

Tu je významným prínosom využitie nových psychometrických prístupov v analýze meracích nástrojov a realizácií psychodiagnostiky.

3.oblasť: psychológia náboženstva

V psychológii náboženstva sa autor sústreďuje na sledovanie osobnostných súvislostí procesu náboženskej konverzie. Zistil, že náboženská konverzia je komplexným javom, ktorý je nevyhnutné skúmať v špecifických kontextoch, napr. aj v kontexte s well-beingom alebo s preferovaným štýlom vzťahovej väzby.

Už zo spomenutého početného zoznamu uskutočnených publikačných výstupov a realizovaných výskumných projektov vyplýva, že doc. PhDr. Peter Halama, PhD. sa zameral predovšetkým na optimálne fungovanie osobnosti človeka, v ktorom má nezastupiteľné miesto zmysel života a optimizmus ako významné prediktory well-beingu. Potvrdil, že vysoká miera zmyslu života je adaptívnym spôsobom copingu a vedie k psychologickému rastu. Ako sám zdôrazňuje, zmysel života je „nárazníkom voči negatívnemu dopadu stresu na život človeka.“

V súčasnosti je zodpovedným riešiteľom APVV výskumu zameraného na rozhodovanie profesionálov: procesuálne, osobnostné a sociálne faktory (2013-2017). Za pozornosť stojí tiež jeho výskumná kooperácia v medzinárodnom projekte financovanom Európskou komisiou European Network for Psychology Learning and Teaching vo funkcii hlavného národného riešiteľa (2009-2012).

V celkovom pohľade na rozsiahlu vedecko-výskumnú a publikačnú činnosť doc. PhDr. Petra Halamu, PhD. možno tiež poukázať na ďalšie jeho aktivity.

Doc. PhDr. Peter Halama, PhD. :

- a/ sa prezentuje rozsiahlou publikačnou činnosťou, v spojitosti s ktorou nielen plní požiadavky VR, ale ich v prevažnej väčšine ukazovateľov aj zjavne prekračuje,
- b/ je známy vedecky i rétoricky veľmi dobre fundovanou prednášateľskou činnosťou na mnohých domácich i zahraničných fórach. V rámci nich absolvoval väčší počet študijných a prednáškových pobytov v zahraničí (Belgicko, Írsko, Poľsko) a tiež vystúpení s vyžiadanými referátmi na zahraničných medzinárodných konferenciách a na domácich konferenciách s medzinárodnou účasťou (spolu 9) a prezentáciami na zahraničných a domácich konferenciách (27 zahraničných, 38 domácich príspevkov),
- c/ je členom viacerých vedeckých a odborných spoločností, edičných komisií a vedeckých rád doma i v zahraničí (4 v zahraničí),
- d/ vykonáva tiež expertízu a posudzovateľskú činnosť,
- e/ úspešne vedie početné záverečné, diplomové a dizertačné práce v rámci psychologickej špecializácie
- f/ a postupne vytvára reálne predpoklady pre utvorenie vlastnej vedeckej školy.

Záver

Vzhľadom na to, že doc. PhDr. Peter Halama, PhD. spĺňa všetky kritériá pre inauguračné konanie, odporúčam, **aby doc. Mgr. Petrovi Halamovi, PhD. bol** po úspešnom inauguračnom konaní, po splnení všetkých vysokoškolskou legislatívou predpísaných podmienok, **udelený akademický titul profesor v študijnom odbore 3.1.10. Všeobecná a experimentálna psychológia.**

V Bratislave, 11.5.2015

Prof. PhDr. Eva Gajdošová, PhD.
Fakulta psychológie
Paneurópska vysoká škola v Bratislave